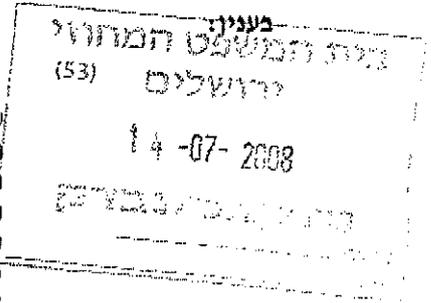

עת"מ 8274/08

בית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט יונתן עדיאל

לאזן קקואי
שאלו בקואי
זו כוונתו להג
הוא הנ"ע.
שאלו ק
במסגרת
אשר

1. ניר שלו
 2. האגודה לזכויות האזרחי בישראל
- שניהם על ידי בייכ נסראת דקואר ו/או דן יקיר
ו/או דנה אלכסנדר ו/או אבנר פינצ'וק ו/או מיכל פינצ'וק
ו/או עאוני בנא ו/או לילה מרגלית ו/או באנה שגרי-בדארנה
ו/או שרון אברהם-ויס ו/או לימור יהודה ו/או סוניה בלוס
ו/או עודד פלר ו/או טלי ניר ו/או גיל גן-מור
מרח' כנפי נשרים 3, ירושלים
טל': 02-6521218 פקס: 02-6521219

העותרים

נגד

1. המנהל האזרחי בגדה המערבית
 2. מועצת התכנון העליונה
 3. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
- ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אז')
מרח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טל': 02-5419512 פקס: 02-5419582

המשיבים

כתב תשובה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 8.4.2008, מתכבדים המשיבים להגיש תשובתם לעתירה.

עניינה של עתירה זו בבקשת העותרים למסירת מידע, בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 (להלן - החוק או חוק חופש המידע).

בית המשפט הנכבד מתבקש בעתירה להורות למשיבים להעביר לעיונם של העותרים העתקים של **כ"ל** 105 (מאה וחמישה) היתרי הבניה שהופקו לפלסטינים בשטח C החל מינואר 2000 עד ספטמבר 2007 (להלן – ההיתרים). כמו כן מתבקשים המשיבים לציין אילו מבין ההיתרים ניתנו מכוח תכניות מתאר גליליות מנדטוריות (R/6, S/15, R/J/5, או R/I, להלן – התכניות המנדטוריות) וזאת במקרה שחדבר אינו מצויין בגוף ההיתרים עצמם.

במחלך הטיפול בבקשה עובר להגשת העתירה, שקלו המשיבים היבטים רלוונטיים שונים וביניהם: עניינם של העותרים במידע המבוקש, וכן המשאבים הדרושים להעברת המידע המבוקש באופן הרצוי לעותרים.

דא עקא, היקף העבודה הנדרשת לצורך איסוף המידע המבוקש על ידי העותרים חורג מרמת הסבירות. זאת - בהתחשב במשאבים הנדרשים לטיפול בבקשה. כמו כן חלק המידע המבוקש דורש את יצירתו ואינו עומד בדרישות החוק.

עמדת המשיבים היא כי דין העתירה להדחות לגופה. נימוקי המשיבים יפורטו להלן.

האמור בכתב התשובה נתמך בתצהירו של יצחק אהרוני, ראש ענף רישוי במגזר הפלסטיני, לשכת התכנון, המנהל האזרחי.

התשתית העובדתית הרלוונטית

1. בעתירה פורטה התשתית העובדתית המהווה רקע לצורך דיון בעתירה. כעולה מהעתירה שיתפו המשיבים פעולה עם העותר ומסרו את כל המידע שנדרש בבקשה הראשונה שהתבקש על ידי העותר 1 (סעיף 12 לעתירה).
2. העותר פנה פעם נוספת וביקש מידע נוסף (שהוגדר בעתירה - הבקשה השנייה). בקשה זו כמתואר בסעיפים 13-16 לעתירה חולקה לשלושה נושאים. כאשר לגבי נושא אחד שדרש אף הוא הקצאת משאבים משמעותית התבקש העותר 1 לשלם אגרה בהתאם (הוערך ביותר משלושה ימי עבודה, לבסוף צומצם במקצת על ידי העותר) ואילו לגבי הנושא העולה בעתירה זו נענה העותר כי לא ניתן למסור לעותרים את המידע המבוקש שכן לצורך איסופו ואיגודו של המידע המבוקש נדרשת הקצאת משאבים חריגה ובלתי סבירה מצד המשיב ועל כן אין בנסיבות אלה, אפשרות לספק מידע זה.
3. יצויין, כי ההחלטה שלא למסור את המידע נשוא הליך זה, נתקבלה על ידי המשיבים לאחר שנשקלה ההיתכנות של איסוף החומר, אולם נמצא כי בנסיבות שיפורטו להלן, לא ניתן להיענות לבקשה.
4. תיקי התכנון והבניה אינם ממוחשבים ואינם מקוטלגים, וממוקמים בספרים המצויים במשרדי לשכת התכנון בששת הנפות השונות הפזורות על פני אזור יהודה והשומרון (חברון, שכם, בית לחם, רמאללה, טול-כרם וגנין). בכל שש הנפות המוזכרות עובדים סך הכל ארבעה עובדים מקומיים פלסטיניים, ולפיכך נפתחות הלשכות בשש הנפות לסירוגין ומוטל עליהן עומס עבודה רב בשוטף, בלא קשר לעתירה.
5. לכל שנה מתנהל רישום נפרד, כך שלמעשה נדרש חיפוש בארבעים ושתיים חטיבות רישום נפרדות (שש נפות כפול שבע שנות תיזוק).

6. היה ובקשות העותרים הייתה נענית בחיוב כי אז היה על אותם ארבעה עובדי משרדי לשכת התכנון, מעבר לעבודתם השוטפת והרגילה, לבדוק את ארבעים ושתיים חטיבות הרישום הנפרדות המוזכרות לעיל. לאחר איתור הרישומים המבוקשים היה עליהם לעבור לאיתור תיקי הבניה עצמם, המפורזים בין ששת הנפות השונות. לשם כך, יש לנסוע לנפות השונות, כאשר בחלק מהמקרים תידרש נסיעה חוזרת כאשר ישנו קושי במציאת התיק וכו'. במסגרת העבודה השוטפת קורה לעיתים מזומנות שתיקים מועברים לגורמים נוספים המסתייעים בלשכת התכנון, כמו יחידת היועץ המשפטי של איזור יהודה והשומרון, יחידת הפיקוח של המנהל האזרחי, הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי (המקבילה של ממ"י באיו"ש), קמ"ט ארכיאולוגיה, במקרים מסויימים תיקים מועברים לפרקליטות המדינה, לגורמי הצבא בנסיבות מבצעיות ועוד. אין רישום ממוחשב, בעיקר לגבי התיקים מהעבר, כך שאיתורם עשוי להיות מורכב וממושך מאד.

7. לאחר האיתור הפיזי של התיקים, יהיה צריך לרכוס בלשכת התכנון תוך הכנת רשימה מסודרת לקראת צילום. במסגרת צילום התיקים ישנו צורך בהערכות לוגיסטיות (תיאום עם מכון צילום ואריזת התיקים בקרטונים), הובלת החומר למכון הצילום, ליווי ובקשה של הצילום והשבת החומר ללשכת התכנון בבית אל וכמובן פיזורם בחזרה לנפות השונות.

8. באשר לבקשה בעתירה לציין אילו מבין החיתרים ניתנו מכוח התכניות מנדטוריות כאן יטענו המשיבים כי מעבר להשקעת המשאבים העצומה הנדרשת מדובר ביצירת מידע שאינו מצוי בידי המשיבה באופן שניתן למסרו כקבוע בחוק חופש המידע. דהיינו, על עובד יחידת התכנון יהיה לקרוא את פרוטוקול הדיון לגבי כל היתר וחיתר ולעיין במפות הרלוונטיות ולדלות ממנו באמצעות ידיעותיו ומומחיותו המקצועית מכוח איזו תכנית מנדטורית ניתן ההיתר, האם מדובר בשטח פתוח אם לאו וכו' וליצור רשימה בהתאם.

9. לצורך הענות לבקשה צריך יהיה להשקיע מאות רבות של שעות עבודה בפירוט להלן:

השעות הנדרשות	העבודה הנדרשת
21	עיון ב-42 הרישומים הנוגעים בדבר תוך חיפוש אחר תיקי ההיתרים
72	איתור התיקים הנמצאים במשרדי התכנון הנפתיים ותבאתם למטה לשכת התכנון בבית אל
200	איתור התיקים הנמצאים אצל גורמים אחרים

100	עריכת החומר לקראת צילום (הפרדת החומר המיועד לצילום ואריזתו, עריכת בדיקה אם צויין בהיתר מכוח איזו תוכנית ניתן, עריכת טבלת מידע בה יימסר מידע זה לכל היתר מבוקש (כאמור חורג מהגדרת מידע כקבוע בחוק חופש המידע)
24	הובלת החומר למכון הצילום, וצילומו, וכן ליווי ובקרה של הצילום
30	החזרת החומר שצולם לתיקים, אריזה ועריכה של הצילומים בצירוף הרשימות וטבלת הסבר לגבי ההיתרים
48	החזרת התיקים לנפות
495	

המשיבים יטענו כי בהתאם לאמור לעיל, הענות לבקשה, תוביל להקצאת משאבים בלתי סבירה. מן הנתונים עולה כי נדרשת הקצאה של ימי עבודה רבים לצורך איסוף החומר, לכך יש להוסיף, כאמור לעיל, כי במצבת כוח האדם הנוכחית בלשכת התכנון יהיה קושי רב להקצות שעות עבודה כה רבות למשימה זו דבר המהווה הכבדה ניכרת על העבודה ועלולה ליצור שיבושים מהותיים.

התשתית המשפטית – חוק חופש המידע

10. חוק חופש המידע עיגן את זכות הפרט לקבל מידע על פעילות הרשויות הציבוריות, מתוך השקפה כי זכות זו היא תנאי בסיסי למימוש זכויות הפרט, ובייחוד לקידום חופש הביטוי, ולבקורת הציבור על מלאכת השלטון (ר' לענין תכליות החוק ע"מ 7024/07 ע"ד אריה גבע נ' יעל גרמן, תק-על 2006(3), 3662). בע"מ 9135/03, המועצה להשכלה גבוהה ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ ואח', תק-על 112006(1), 697, התייחסה כב' השופטת מ' נאור לחשיבות שבזכות לקבלת מידע:

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את הירות הביטוי וניזונה ממנה והיא משקפת את התפיסה המשפטית לפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה".

ר' כמו כן פסק הדין בבג"ץ 1601/90 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) בעמ' 353.

11. יחד עם זאת, הזכות לקבלת מידע אינה זכות אבסולוטית, אלא היא מאוזנת אל מול צרכיה הבסיסיים של הרשות או צרכי הפרט, לדוגמא: כאשר מדובר בחשש לפגיעה בפרטיות, או כאשר מסירת המידע תגרום לשיתוק בעבודת המערכת המנהלית. דהיינו, יכול והזכות לחופש המידע תיסוג מפני אינטרסים ציבוריים כלליים מטעמים המנויים בחוק:

"אלא שבדומה לזכויות חוקתיות אחרות, חשבות ככל שתהיינה, אין מדובר בזכות מוחלטת אלא בזכות יחסית, אשר במקרים מתאימים צריכה היא לסגת מפני זכויות אחרות הראויות אף הן להגנה, כגון הזכות לפרטיות, לכבוד, לקניין ולשם טוב, וכן מפני אינטרסים ציבוריים חשובים כגון בטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, או תפקודה התקיין של הרשות הציבורית (ראו ברק, חופש המידע, 99-102)."

12. בעת"מ 483/06 (מחוזי י-ט), קיבוץ אילות נ' מינהל מקרקעי ישראל, תק-מח 2007(4), 3376, 3382 (2007), פורטו הקטגוריות והקריטריונים על פיהם בוחנת הרשות המנהלית את הבקשה למסירת מידע:

"זכות זו (הזכות לחופש המידע - מ' ג') אינה מוחלטת, אלא יחסית, והחוק מסייגה בהוראות שנקבעו בסעיפים 8 ו-9 לחוק. סעיף 8 מאפשר דחיית בקשות במקרים מסוימים, כמו למשל כאשר הטיפול בבקשה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה; וסעיף 9 לחוק מפרט מידע שאין למסרו או שאין חובה למסרו. סעיף 9(א) עוסק במידע שנקבע קטגורית כי הרשות הציבורית לא תמסרו, זאת מחמת פגיעה באינטרסים ציבוריים חיוניים, כמו למשל בטחון המדינה; וסעיף 9(ב), שבעניינו נסבה המחלוקת בתיק שלפנינו, מונה דשימת סוגי מידע שאין הרשות חייבת למסרו."

ר' כמו כן על"מ 6013/04, מדינת ישראל - משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, תק-על 2006(1), 14, 26 (2006).

13. החלטת הממונה נשוא דיוננו מבוססת על הוראת סעיף 8 לחוק, המובא להלן כלשונו:

8. דחיית בקשות במקרים מסוימים

רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע באחד מאלה:

- (1) הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה;
- (2) המידע נוצר או נתקבל בידה למעלה משבע שנים לפני הגשת הבקשה, ואיתורו כרוך בקושי של ממש.

14. סעיף 8(1) לחוק חופש המידע אינו אוסר על הרשות המנהלית להיענות לבקשה, אלא הוא מקנה לרשות המנהלית את שיקול הדעת בבחינת הבקשה, בשים לב למשאבים הנתונים בידה, לחיקף המידע המבוקש ולאופן בו מתבקשת הרשות למסור את המידע לידי המבקש.

15. כך, אם הרשות תיאלץ להשקיע מאמצים ניכרים, ברמה החורגת מגדר הסבירות, על מנת לאסוף את המידע המבוקש ולהעבירו למבקש, היא רשאית שלא להיענות לבקשה.

16. ברי כי החלטת הרשות בנסיבות אלה תיבחן בחינה מנהלית. דהינו, בית המשפט יבחן אם החלטת הרשות הינה סבירה בהתחשב במכלול הנסיבות, והתקבלה לאחר שקלול הנתונים והשיקולים העומדים בפניה:

"על מנת שהחלטה לסרב למסירת מידע מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק תעמוד במבחן הסבירות, על הרשות לאתר ולבחון את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ולאזן ביניהם, בין היתר, תוך הסתייעות בכלי העזר שהועמדו לרשותה לצורך כך בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע."

ע"מ 9135/03, המועצה להשכלה גבוהה ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ ואח', תק-על 12006(1), 697.

17. הגבלת הזכות לחופש המידע לפי סעיף 8 נובעת מן ההכרה בכך שבנסיבות מסוימות, אין מקום לחייב את הרשות הציבורית למסור מידע. אף שמדובר לכאורה בנסיבות מנהליות טכניות, המחוקק ביקש להגן על אינטרס ציבורי. אכן, לציבור ישנו אינטרס ממשי כי הרשות תמלא תפקידה ביעילות לטובת הכלל, ובהשקעת משאבים ניכרים בצורה בלתי מאוזנת, נפגע אינטרס הציבור. (ר' דברי ההסבר להצעת חוק חופש המידע, פורסם בה"ח 2523 שנת תשנ"ו, עמ' 609).

18. בענייננו היקף העבודה הנדרש שתואר לעיל ישבית, הלכה למעשה, את לשכת התכנון מעבודתה השוטפת והרשות לא תוכל למלא את תפקידה השוטף ביעילות ולטובת הכלל.

19. במצב דברים זה, מסירת המידע המבוקש לידי העותר תחייב את המשיבים להשקיע משאבים ברמה בלתי סבירה, כמשמעותה בסעיף 8(1) לחוק. לענין זה, ר' דברי כב' השופטת רובינשטיין בעת"מ 1242/01 (ת"א) רחל אורן ואח' נ' עיריית הרצליה, (פורסם בדינים מחוזי, כרך לג (1), 853).

"למותר להוסיף כי אם הרשויות יוצמו בדרישות מידע בלתי סבירות בעליל בהיקפן, יהיה בכך לא רק כדי לסכל את פעולתן התקינה של הרשויות, אלא יהיה בכך בראש ובראשונה כדי למנוע הלכה למעשה השגת מידע על-ידי האזרח כאשר מידע זה דרוש לו מבחינה עיונית לצורך הגנה על האינטרסים הלגיטימיים שלו. הרשות איננה צריכה לעמוד מול דרישות האזרח תוך הפעלת קנה מידה מכביד או מצמצם, צריכה להיות גישה פתוחה המטפחת את השקיפות. אולם כאשר הדרישה חורגת מן המידה הסבירה באופן ניכר ומהותי כגון דרישה סוחפת וגורפת של מסמכים רבים לגבי תקופה של כ- 40 שנה, רשאית הרשות להעלות את הטענות המפורטות בסעי' 8 לחוק."

"מידע" לפי החוק - הינו "מידע קיים"

20. כמתואר לעיל, הענות לחלק מהבקשה דורש מהמשיבים ליצור מידע חדש ולהעבירו לידי העותר, שכן המידע הדרוש לעותר, אינו קיים כיום בצורה הנדרשת.

21. בהתאם להוראות החוק, הרשות אמורה לספק רק מידע הנמצא ברשותה, והיא אינה אמורה "לייצר" מידע חדש עבור המבקש:

7. (ה) המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית ואין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש; היה המידע ממוחשב, הוא יופק עבור המבקש באמצעים המשמשים דרך קבע את הרשות."

22. לעניין זה נלמד מפסק הדין בעע"מ 1825/02, מדינת ישראל - משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות-א.ב.א. תק-על 2005(1), 113, שם קבע בית המשפט העליון, מפי כב' השופטת מ' נאור, כי אין מקום להורות למדינה לייצר חישובים חדשים עבור מבקשת המידע.

23. באשר לחלק העתירה בו מבוקש ציון אילו מבין ההיתרים ניתנו מכוח התכניות המנדטוריות חוזרים המשיבים וטוענים כי מעבר לחשקעת המשאבים העצומה הנדרשת מדובר ביצירת מידע שאינו מצוי בידי המשיבים באופן שניתן למסרו כקבוע בחוק חופש המידע. על עובד יחידת התכנון יהיה לקרוא את פרוטוקול הדיון לגבי כל היתר והיתר ולעניין במפות חרלוונטיות ולדלות ממנו באמצעות ידיעותיו ומומחיותו המקצועית מכוח איזו תכנית מנדטורית ניתן ההיתר, האם מדובר בשטח פתוח אם לאו וכו' וליצור רשימה בהתאם.

איזון האינטרסים – מסירת המידע המלא אל מול עניינו של העותר במידע

24. ככלל, המבקש מידע מרשות ציבורית אינו מחויב לפרט את הטעם שבגינו מבוקש המידע. ואולם, בבואה לשקול סירוב, על הרשות הציבורית לשקול את עניינו של המבקש במידע, אם ציין זאת בבקשתו. זאת בהתאם לסעיף 10 לחוק. הוראת סעיף 10 נובעת מן הנחה כי הרשות אמורה לפעול בחלל של שקיפות יחסית, וכי באמצעות החוק יוכל הציבור לבקר ולעקוב אחר פעילות השלטון והרשויות הציבוריות.

25. כאמור, הרשות חייבת לשקול בכובד ראש את האינטרס הפרטי, או הציבורי, שיש למבקש בגילוי המידע, בהחליטה בבקשה לאורך הוראות סעיפים 8-9 לחוק:

"סעיף 10 לחוק מניח כהנחת יסוד שהרשות מפעילה שיקול דעת בכגון דא והוא מפרט קווים מנחים באשר לשיקולים שעל הרשות לשקול בקובעו: בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-9, תינתן הרשות הציבורית דעתה, בין היתר, לענינו של המבקש במידע, אם ציין זאת בבקשתו, וכן לענין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה. השיקולים הנזכרים בסעיף זה אינם השיקולים היחידים הצריכים להדריך את הרשות בהפעלת סמכותה, אך אזכורם המפורש בסעיף זה יש בו משום הכוונה חקיקתית המיועדת לסמן לרשות הציבורית כי עליה ליחס משקל ראוי לשיקולים אלה בטרם תחליט לטרב למסור מידע (ראו סגל, הזכות לדעת, 221). כך, למשל, אם חצביע מבקש המידע על עניינו הפרטי במידע המבוקש, יש בכך משום נימוק כבד-משקל המטה את כפות המאזניים אל עבר מסירת המידע, אף שהזכות לקבלת מידע מכוח החוק אינה מותנית לכתחילה בהצגת טעמים לבקשה והמבקש אינו חייב לציין את הטעם לבקשתו (סעיף 7(א) לחוק)."

ר' פסק הדין בעע"מ 9135/03 בעניין המועצה להשכלה גבוהה, בעמ' 709.

26. הפסיקה מורה כי כאשר למבקש המידע ישנו אינטרס פרטי בגילוי המידע, יש לערוך איזון אינטרסים אמיתי בין האינטרס הפרטי אל מול האינטרס הציבורי, הבא לידי ביטוי באחד מסעיפי המשנה של סעיף 8 או סעיף 9(ב) לחוק. בענייננו כאן אין לעותרים כלל אינטרס פרטי בגילוי המידע.

27. בע"מ 1825/02 בעניין "א.ב.א", כתבה כב' השופטת נאור כי כאשר יש למבקש אינטרס בגילוי המידע, יש לערוך איזון אינטרסים בין האינטרס הפרטי אל מול האינטרס הציבורי, הבא לידי ביטוי באחד מסעיפי המשנה של סעיף 9(ב) לחוק (וסעיף 8 כמו כן), ואין הסייגים המפורטים בסעיף 9(ב) מהווים "סוף פסוק" (כאמור בפסק הדין). עם זאת, אין משמעות הדבר כי האינטרס הציבורי יכופף אל מול האינטרס הפרטי בכל מקום שלמבקש המידע יש אינטרס כזה, אלא ייערך איזון אינטרסים אמיתי. ברי כי ככל שענייננו של מבקש המידע בגילוי רב יותר, כך תגבר הנטייה לחשוף את המידע בפניו.

28. באותו מקרה, נידון ערעורה של המדינה על קביעת בית המשפט המחוזי כי בכל מקרה בו מחליטה הרשות המנהלית שלא להעביר למבקש מידע, על פי הסייגים המפורטים בסעיף 9(ב) לחוק, עליה להראות "פגיעה מיוחדת" באינטרס הציבורי. כב' השופטת נאור הפכה בפסיקתה את קביעת בית המשפט המחוזי וקבעה כי אין מקום לקבוע נוסחה מעין זו לדין בבקשות לפי חוק חופש המידע, שכן **נוסחה כזו כובלת מדי את שיקול הדעת של הרשות המנהלית** (עמ' 116 לפסק הדין).

29. העותרים מזכירים בעתירתם את פסק הדין בעניין עת"מ 814/07, אליצור סגל נ' מדינת ישראל ואח' כדוגמא לדחייה של טענה דומה בדבר הקצאת משאבים.

30. המשיבים יטענו כי מדובר בשני מקרים שונים בתכלית. כי על פסק הדין בעניין אליצור סגל הגישה המדינה ערעור שעדיין תלוי ועומד בבית המשפט העליון (ע"מ 2398/08, מדינת ישראל ואח' נ' אליצור סגל) במסגרתו הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע שהתקבלה ובה קבע כב' השופט דנציגר:

"מחד גיסא, אין חולק כי מסירת המידע למשיב כאמור בפסק דינו של בית המשפט קמא יחייב את המבקשות להקדיש זמן ומאמצים בלתי מבוטלים ולפיכך, במידה שלא יעוכב פסק הדין, יתכן כי הדיון בערעור יהפוך לתיאורטי הואיל והמשאבים האמורים יושקעו כבר על ידי המבקשות. בנוסף, סבורני, כי יש ממש בטענות אותן העלו המבקשות בדבר השלכות הרחב של פסק דינו של בית המשפט קמא, ולפיכך יתכן בהחלט כי במסגרת פסק הדין בערעור ייקבע כי על המבקשות להעביר לעיון המשיב חומר בחיקף קטן יותר מזה שנקבע בפסק דינו של בית המשפט קמא..."

... אני סבור כי מאזן הנוחות וסיכויי הערעור נוטים לטובתן של המבקשות...."
(ההדגשה אינה במקור, מ' ג')

ההחלטה בבקשה לעיכוב ביצוע מצויה בתקדין 2008(1)5892.

31. בנוסף לא ניתן לחקיש מעניין אליצור סגל לעניין שנדון כאן מכמה סיבות. האחת, עניינו האישי של אליצור סגל במידע הנדרש לו לצורך ביסוס הגנה בפלילים. אין דומה הדבר לעניין של העותרים בתומר המבוקש כאן. שנית, המשיבים כאן ביססו בראיות מפורטות את הטענה בדבר הקצאת משאבים בלתי סבירה.

בעניין אליצור סגל פסק בית המשפט באריכות במה שונה מקרה זה מכל מקרה אחר (העותרים בתרו להביא ציטוט אחר ממסק הדין ולהתעלם מחשונות הרבה שבמקרה סגל לעניין כאן):

"אשר למקרה הנוכחי, אין חולק כי האינטרס שבגינו מבקש העותר לעיין במידע, הוא אינטרס רב חשיבות. כאמור, המידע דרוש לעותר לצורך ניסיון לבסס את הגנתו במשפט פלילי המתנהל בעקבות הגשת כתב אישום בעבירה שייחודה הוא בכך שהיא מגבילה את חופש הביטוי. כפי שניתן ללמוד מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה בנוגע לעבירות מסוג זה, גם לגישת רשויות התביעה אין מדובר בעבירה "רגילה", אלא בעבירה שנוכח ההגבלה שהיא יוצרת על הזכות לחופש הביטוי, העמדה לדין בגינה מצריכה הפעלת שיקול דעת מיוחד על ידי גורמים בכירים בפרקליטות. לא זו אף זו, כתב האישום הוגש נגד העותר בגין התבטאות שהיא בעלת אופי ציבורי-פוליטי, קרי, מדובר במקרה של עשיית שימוש בעבירה של העלבת עובד ציבור לצורך הגבלת ביטוי שהוא מסוג הביטויים הנכללים בגרעין הקשה של ביטויים המוגנים על ידי הזכות לחופש הביטוי. **בנסיבות מיוחדות אלו, העותר זכאי לכאורה לעיין במידע שיאפשר לו לבחון האם שיקול הדעת בעקבותיו נתקבלה החלטה להעמידו לדין ולהגביל את חופש הביטוי שלו הופעל כדין.** זכותו של העותר לעיין במידע, שמולה עומדת חובתה של המדינה לאפשר לו לעשות כן, מקבלת משנה תוקף מקום בו המדינה עצמה, שהיא זו שמחזיקה במידע הנוגע לכלל החלטות המבוקשות, וזו שהגישה את כתב האישום נגד העותר, היא גם זו שטוענת כי לצורך ביסוס טענת ההגנה של העותר, על העותר לעמוד ברף ראיתי גבוה, וכי לא ניתן לעשות כן באמצעות הפנייה למספר החלטות בודדות. לעמדתני, אך מובן הוא כי המדינה אינה רשאית לאחוז במקל משני קצותיו - מצד אחד לטעון כי לצורך הוכחת טענת האפליה על העותר להציג החלטות רבות כלפיהן הוא מופלה לרעה, ומצד שני לא לאפשר לעותר גישה להחלטות אלו, המצויות ברשותה. יתרה מכך, גילוי המידע בנסיבות הנדונות איננו בגדר אינטרס פרטי של העותר בלבד, אלא אינטרס של הציבור כולו. גילוי המידע יאפשר פיקוח ציבורי על החלטות התביעה בעניין העמדה לדין בעבירות המגבילות את חופש הביטוי ובכלל זה יאפשר לוודא כי התביעה מפעילה את שיקול דעתה לעניין זה כראוי, ואינה עושה שימוש בעבירות הנדונות להגבלת הביטוי של קבוצות מסוימות ולא אחרות. (ההדגשה אינה במקור, מי גי).

32. החלטת המשיבים שלא להיענות לבקשת העותרים לקבל מידע נוסף מעבר לזה שנמסר כבר במסגרת בקשה זו, הינה מאוזנת אל מול העניין שיש לעותר בקבלת המידע.

33. בנסיבות אלה, החלטת המשיבים הינה החלטה סבירה ועניינית ואין עילה להתערב בה ובית המשפט מתבקש לדחות את העתירה ולחייב את העותרים בהוצאות משפט ובשכר טירחת עורך דין.

מיכל גרינבוים

סגן בכיר אי לפרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי)